

Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

Personalekontoret

ADMINISTRATIV MEDARBEJDER

Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. | Postfach 1461 | D-24904 Flensburg

Er skoleforeningen bekendt

Tlf. +49(0)461-50 47 138

Flensburg, 23. april 2018

Protokol over Skoleforeningens ordinære Fællesrådsmøde mandag den 26. marts 2018 kl. 19:00 på Jaruplund Højskole

---

Mødet var indkaldt med følgende dagsorden:

1. Valg af mødeleder og protokolfører
2. Meddelelser
3. Godkendelse af protokollat fra det ordinære fællesrådsmøde den 5. oktober 2017
4. Præsentation af nye ledere
5. Skoleforeningens regnskab for finansåret 2017; gennemgang, afstemning – se bilag
6. Skoleforeningens kortsigtede og langsigtede udfordringer ved Udo Jessen
7. Skoleforeningens driftsbudget for finansåret 2018 – revideret; gennemgang, afstemning – se bilag
8. Orientering fra læreplansarbejdet
9. Sprogpolitik
10. Eventuelt

Med dagsordenen fulgte bilag til dagsordenspunkterne 5 og 7.

Deltagere:

I mødet deltog 61 Fællesrådsmedlemmer og 19 gæster og lønnede medarbejdere, i alt 80 personer.

Formand Udo Jessen bød alle deltagerne velkommen til Fællesrådsmødet på Jaruplund Højskole. Formanden takkede samtidig generalkonsul Kim Andersen, som også var mødt op. Sangen "Det er i dag et vejr, et solskinsvejr" blev sunget. Derefter kom Udo Jessen ind på Minority SafePack, hvor vigtig det er at få de manglende 50.000 underskrifter for at kunne opfylde kravet på de i alt 1 mio. underskrifter. MSPI-sedlerne var delt ud på bordene.

1. Valg af mødeleder og protokolfører

Formand Udo Jessen foreslog Tom Petersen som ordstyrer, og han blev valgt. Dernæst blev Elise Hjelm Nielsen foreslået som protokolfører, og eftersom der ikke var andre, der blev foreslået, blev hun valgt.

Ordstyrer Tom Petersen fik ordet og takkede for valget igennem de sidste 3,5 år. Han konstaterede mødets lovlighed, og mødet var indvarslet rettidigt. På dagsorden ved punkt 6 var der efterfølgende blev tilføjet 6a som et orienteringspunkt (6a: Orientering om og drøftelse af Skoleforeningens anlæg v. Lars Kofoed-Jensen). Der var ingen, der havde noget imod dette, så den nye dagsorden som blev vist på en overhead var hermed godkendt.

2. Meddelelser

Mette Tode fra Center for Undervisningsmidler fik ordet. Hun fortalte om 3 nye lærermidler, som CfU havde været med til at udvikle sammen med samarbejdspartnere. De er støttet af Sydslesvigudvalget og det overordnede formål med dem er, at danske elever skal lære noget om mindretallet og om Sydslesvig. Materialet giver også god mening til brug i skolerne i Sydslesvig. Hun viste en PowerPoint præsentation, som er vedlagt som bilag 1.

Den første slide viste 3 bøger. Den store grønne blev udviklet sammen med UCSyd og er beregnet til 7.-9. klasse til forskellige fag. Mette Tode fortalte, at nogle af vore egne elever har været med til at komme med et bidrag, bøgerne indeholder deres livsfortællinger. De to e-bøger der var til højre på første slide er til 4.-6. klasse til først og fremmest historie og dansk. Sybilla Lena Nitsch fra Hans Helgesen-Skolen har været med til at lave opgaver til bøgerne. De har været afprøvet i Husum og Frederiksstad med elever som har givet feedback på dem. Bøgerne er blevet udviklet sammen med en skole i Kolding og med Dansk Centralbibliotek. Der har været en release i Flensborg og en i Danmark. I Danmark mødte Sybilla og klassen fra Frederiksstad den klasse i Kolding, som også havde prøvet e-bøgerne. Hvis man har en iPad kan man hente bøgerne gratis i en App-store og ellers kan man downloade dem på Skoleforeningens hjemmeside.

Mette Tode viste på nr. 2 slide 3 billedbøger som CfU har udviklet i samarbejde med Dansk Centralbibliotek og Jaruplund Højskole. Steffen Larsen, som er en kendt børnebogs anmelder fra Politikken, havde været redaktør på dem. Sydslesvig og mindretallet bliver behandlet i de 3 bøger, men på forskellige måder. Bøgerne var delt ud på bordene, så medlemmerne kunne kigge i dem. Bøgerne kan lånes på biblioteket, som classesæt på CfU, og alle dagtilbud og skoler har fået dem. Mette fortalte, at bøgerne også bliver delt ud på messer i Danmark.

Mette Tode, fortalte at midlerne havde fået en god omtale forskellige steder f.eks. i Fokus, Folkeskolen, på Facebook, og at der bliver gjort reklame for dem på messer. Illustratorerne fra billedbøgerne havde været på skolerne for at møde eleverne. Det havde der været et indslag i TV-avisen og på DR Ultra om. Mette Tode havde lagt en folder ved hver medlem, hvis man gerne ville vide mere om lærermidlerne og hun viste en slide med de forskellige kilder, hvor omtalen var kommet fra.

3. Godkendelse af protokollat fra det ordinære Fællesrådsmøde den 5. oktober 2017

Ordstyrer Tom Petersen spurgte, om der var nogle bemærkninger til det protokoludkast, der var blevet sendt. Det var der ikke og det blev sat til afstemning. Ingen stemmer imod og ingen afholdelser. Protokollen blev hermed enstemmigt valgt.

4. Præsentation af nye ledere

Udo Jessen fortalte, at der var en ny leder på dagtilbudsområdet og tre nye på skoleområdet. Den nye leder på Gottorp Skolen og den nye afdelingsleder på A.P. Møller Skolen havde meldt afbud til mødet på grund af sygdom.

Jonna Grube som er ny leder i Fredrikstad-Drage Daginstitution gav en præsentation af sig selv. Hun har været konstitueret Dagtilbudsleder siden september 2017 og er blevet Dagtilbudsleder fra februar 2018. Hun har boet i København og fået zoneterapeutuddannelsen der, og hun har arbejdet i et tysk og et dansk plejehjem. Hun er uddannet SPA (Sozialpädagogische Assistentin), som er den eneste tyske uddannelse hun har. Hun har uddannelsen socialpædagog fra UCS og har arbejdet med udviklingshæmmede voksne. De sidste 6 år har hun arbejdet med hjerneskadede voksne på Hjernecenteret Syd. De sidste to uddannelser hun har taget er coaching og psykoterapeut. Hun fortalte endvidere, at rent praktisk arbejder hun med lav hierarki med personalet. Efter hendes forståelse er personalet det vigtigste som vi har. Det er dem der skal arbejde med børnene og give børnene det de har behov for. Derfor mener hun, at det er vigtigt at have et godt samarbejde og fællesskab.

Dernæst fik viceskoleinspektør Henry Bohm fra Læk Danske Skole ordet. Han fortalte, at han siden den 5. marts 2018 er konstitueret skoleleder. Han er gift og har tre børn og er bosat i Bredsted. Han har altid været et mindretalsmenneske, vokset op i Kobbermølle og gået i skole her og på Duborg. Han gik på seminariet i Danmark og begyndte som lærer på Bredsted Danske Skole. Hans interesse for pædagogik og tysk medførte, at han i 1999 begyndte at læse til cand. pæd. i tysk på den daværende Lærerhøjskole i København. Uddannelsen gennemførte han ved siden af stillingen som lærer på Bredsted Danske Skole. Stillingen som tysk konsulent fik han i år 2000. Han blev forflyttet fra Bredsted til Læk Danske Skole i 2013. Henry Bohm fortalte, at han havde søgt stillingen som viceleder for at få de udfordringer stillingen rummer. Han har lige fra starten af været en stor tilhænger af det pædagogiske arbejde på Bredsted Danske Skole. Eleverne oplevede en Sydslesvigsk skolegang, hvor ligeværd og forståelsen for hinandens forskelligheder var drivkraften for læring. Han vil gerne fortsætte med denne pædagogik, hvor forældrene involveres. Han synes, at skolens opgave i Sydslesvig er kulturbærende, hvor en vedvarende og længerevarende udvikling er vigtig og nødvendig.

5. Skoleforeningens regnskab for finansåret 2017; gennemgang, afstemning - bilag

Lars Kofoed-Jensen fik ordet. Han gennemgik en PowerPoint præsentation, som er inkluderet i bilag 2. Han startede med en oversigt over økonomien for Dagtilbud fra 2013 og op til 2018. Denne oversigt var blevet lavet, for at se om underskuddet kunne forklares ved en stigning af dagtilbud og en udvikling af vuggestuer. Lars Kofoed-Jensen fortalte at tilskuddet til daginstitutionerne var vokset med 86,02 % fra år 2013 og op til 2018. Brugerbetalingen er i samme periode vokset med 34,5 %. Denne stigning skyldes ligestillingen, løbende reguleringer samt en stigning på 17,8 % af antallet af børn i vore daginstitutioner (langt de fleste i vuggestuer). 40 % af børnene er i udvidet åbningstid og der kalkuleres med flere pædagoger end hidtil. Grafikken på side 9 og 10 i bilag 2 viste at tilskuddet er vokset i mindst samme takt som lønningerne for dagtilbud. Dagtilbud udhuler ikke økonomien, hvor Lars Kofoed-Jensen endvidere forklarede, hvor vigtig det er at udvikle dagtilbud for at have de 500 elever i en sydslesvigsk årgang, som man har haft i de sidste 40 år.

Dernæst fortalte Lars Kofoed-Jensen om skoleområdet. Her har vi oplevet at tilskuddene vokser langsommere end udgifterne. Vi har endda været forskånet for de 2 % besparelser, der har været i Danmark fortæller Lars Kofoed-Jensen. Vi har oplevet en lille stigning i tilskuddet fra Danmark og fra Slesvig-Holsten, men den kan ikke følge trit med udviklingen af omkostningerne. Lærerlønsummen er steget i årene, men med næsten samme elevtal. Lars Kofoed-Jensen fortalte, at det var en usund økonomi, når udgifter stiger hurtigere end indtægterne. Tabellen og de præsenterede grafikker ses i bilag 2. Lærerlønsummen er vokset med næsten 10% selvom der er lidt færre lærere forklarede han og viste side 11 i præsentationen. Men tilskuddet er vokset med 5,1 % fra Danmark og 3 % fra Slesvig-Holsten. Når tilskuddene ikke vokser i samme takt som udgifterne er det en usund økonomi. Fordi at tilskuddene fra dagtilbud har været en sådan rivende udvikling så har denne usunde økonomi været skjult nede under de udsving der var i dagtilbud. Lars Kofoed-Jensen fortalte, at man måtte erkende, at noget af det vi nu kunne få tilskud til på dagtilbud var noget vi gjorde i forvejen. Sådan er det ikke længere, nu får vi tilskud forudsat at vi laver noget mere. Vi er i den situation, hvor der er samme udgifter hver gang vi øger indtægterne på dagtilbudsområdet. Men objektivt set har dagtilbud i nogle år været med til at dække over en grundlæggende usund tendens inde i økonomien. Lars Kofoed-Jensen viste på slide side 14, hvordan underskuddet vil komme til at vokse, hvis der ikke gøres noget. Udgiftsniveauet er fastholdt på en række områder i tabellen. Vi har ikke givet plads til prisstigninger så som renovering, og en masse andre driftsting. Lars Kofoed-Jensen fortalte, at med besparelser ville man kunne spare 850.000 € i 2018 og 4 mio. € i 2021.

Kurt Sørensen fra Askfelt Danske Skole fik ordet, eftersom han havde et spørgsmål. Han ville vide, om de 5–7 % point lønstigninger hos lærer var regnet med i udgifterne. Lars Kofoed-Jensen svarede, at de stigninger der er tale om i Danmark er over en 3-årig overenskomstperiode. Vi har ikke kunnet gøre andet i prognosearbejde, fortæller Lars, udover at regne med en stigning på 2 % årligt i prognoseårene. Om det helt kommer til at holde, ved vi ikke endnu, og det må vi rette ind til næste år, når vi viser prognosetallene for de kommende år.

Lars Kofoed-Jensen fortsatte med præsentationen med side 15 i bilag 2, hvad der ville ske med og uden besparelser. Et forsøg på at forstå, hvad grunden er til at regnskabet i år viser et underskud på over en halv million, hvor det i 2016 var et overskud på 1,6 mio. €. Han fortsatte med en anden PowerPoint præsentation, som var udarbejdet af revisionsfirmaet BDO ud fra de regler, der er fra den danske stat. Revisionen kiggede på forskellige tal og arbejdsprocedurer. Præsentationen er vedlagt protokollen som bilag 3. Lars Kofoed-Jensen forklarede og viste på side 1, at indtægter, tilskud og "Spenden" (som Skoleforeningen ikke havde noget med at gøre) var lidt over 750.000 € i 2016 og faldt til 612.000 € i 2017. Han forklarede endvidere, at den er med i de samlede regnskaber, men er ikke noget vi reelt budgetterer med. Skolerne og daginstitutionerne bruger selvfølgelig kun de penge de får. Vi får ros, for måden vi fungerer på. Vores administration er hensigtsmæssig, vi har velfungerende funktionsadskillelse, budget og økonomi rapportering er i orden, og der er en forsvarlig forvaltning af modtagne bevillinger. Penge vi får er formålsbestemt, dvs. vi kan ikke gå ud og bruge dem til noget helt andet. Lars fortalte, at BDO havde en anbefaling, nemlig at opdatere IT-sikkerheden og at der skal etableres en skriftlig IT-beredskabsplan. Planen vil foreligge i løbet af de næste få måneder. Lars fortalte, at der bliver kontrolleret, om der bliver betalt lønninger og kørselspenge som nogle ikke har krav på. BDO roser indkøbspolitikken, som er blevet strammere. Arbejdsgangene i Danmark er i høj grad elektroniske og her er der forbedringspotentiale hos os i Sydslesvig. Det sparer både tid, porto, fejl og andre ting. BDO roser Skoleforeningens budgetprocedure, dog vil de gerne have en lidt større

detaljeringsgrad, og det vil de få. Lars fortalte, at der også var kommet nye krav fra tysk side af om IT-sikkerhed til arbejds gange (Verfahrensnachweiß). Skoleforeningen er i gang med det. Revisionen kiggede også uopfordret på antal undervisningstimer i Danmark og i Sydslesvig og fandt frem til et besparingspotentiale på 20 %. Lars fortalte, at vi har lavere aktivitetsniveau, så vi skal ikke spare 20 %. BDO havde også sammenlignet effektiviteten af institutionsdrift ved at sammenligne de små med de store skoler. Her konstaterede de også et besparingspotentiale, dog ved BDO at institutionerne opfylder en særlig mindretalspolitisk mission. Forskellen på gennemsnittet mellem de store og små skoler er næsten 4.600 € per barn. Fra Slesvig-Holsten får vi per skoleelev 6.200 €, hvor resten dækkes af Danmark. BDO har prøvet at lave en sammenligning af udgifterne til administrationen, hvor meget de vægter i forhold til private skoler i Danmark. Vi bruger flere penge på pedeller og rengøring end administrationen (side 12 i bilag 3). Vi er i forhold til de danske skoler i Danmark meget centraliseret og derfor ret billige. Lars Kofoed-Jensen afsluttede dagsordenpunktet med oversigten over nøgletal for 2017.

Ordstyrer Tom Petersen fik ordet og spurgte medlemmerne, om der var nogle der havde kommentarer eller spørgsmål. Det var der ingen der havde, og regnskabet blev sat til afstemning. Der var 1 afholdelse, og regnskabet blev vedtaget med resten af stemmerne. Tom Petersen gav ordet videre til Udo Jessen.

6. Skoleforeningens kortsigtede og langsigtede udfordringer v. Udo Jessen

Formand Udo Jessen fik ordet. Hans oplæg er vedlagt som bilag 4.

a)

Orientering om og drøftelse af Skoleforeningens anlæg v. Lars Kofoed-Jensen

Lars Kofoed-Jensen fik ordet og gennemgik en PowerPoint præsentation (bilag 2 side 17-20). Han fortalte, at inden for dagtilbud har Skoleforeningen mange anlægsopgaver, f.eks. i Kiel Pries Børnehave tilføjes vuggestuepladser og i Satrup har vi fået dansk støtte til at opføre en ny daginstitution. Den nye daginstitution er arkitektonisk godt gennemtænkt med plads til udvidelse, hvis der bliver behov for dette. Strategien er, at vi anlægger institutioner, der er store nok til at være økonomisk bæredygtige, eller vi udvider nogle steder, hvor vi allerede er. På den måde tilføjer vi ikke en masse grundomkostninger, som kan gøre det økonomisk svært for os. For at imødekomme det behov der er i Tarp, bliver vi nødt til at få en ny daginstitution oprettet her. En ansøgning er allerede blevet behandlet i Lyksborg.

På skoleområdet har vi to store og dyre projekter. Det ene projekt er renovering og udvidelse af Gustav Johannsen-Skolen, hvor udvidelsen er færdig, og renoveringen vil vare de næste 5 år. Duborg-Skolen som det andet projekt er hurtigere færdigt. Efter sommerferien kan renoveringen af den ældre del af bygningen starte, og efter næste sommerferie igen kan man forhåbentlig rykke ind med alle. I Vimmersbøl fandt vi ud af, at dem der gerne ville sælge skolen til os ikke havde holdt det møde, der var nødvendig fra deres side af for at kunne sælge. Mødet er nu blevet holdt, og inden for kort tid vil vi have en kontrakt med Skoleforeningen som ejer af stedet. Det er derfor, at der ikke er sket så meget i Vimmersbøl endnu.

Personaleboligerne på Sild er ved at være indflytningsklare.

Ud over disse projekter er der de normale renoverings- og vedligeholdelsesprojekter, som der er alle steder. Bare alene i Flensborg er der 10-15 større eller mindre renoveringsopgaver, der skal gennemføres i de næste år. Lars Kofoed-Jensen fortalte, at projekterne finansieres ved hjælp af anlægsbudgetter, hvor der afskrives over 3 mio. € hvert år. Det er de penge, der geninvesteres, så vi nogenlunde kan sikre os, at bygningerne bibeholder deres værdi.

Ordstyrer Tom Petersen fik ordet igen og spurgte, om der var nogle der ville drøfte punktet, eller om der var nogle der havde spørgsmål. Det var der ikke.

7. Skoleforeningens driftsbudget for finansåret 2018 – revideret; gennemgang, afstemning – bilag

Direktør Lars Kofoed-Jensen fik ordet igen. Han forklarede, at regnskabstallene på arbejdsarket ikke indeholder de samme tal, som står inde i regnskabet. Hans sagde, at det var fordi, at i arbejdsarket er Jaruplund Højskole og Voksenundervisningen kun indgået med resultatet og ikke med indtægter og udgifter. Når disse poster kun indgår med et resultat, så gør det, at indtægterne og udgifterne er lavere end det tal, som revisionsfirmaet var nået frem til. Næste år vil arbejdsarket indeholde samme tal som i regnskabet, idet Skoleforeningen vil gøre det på samme måde, som den opstilling der er i revisorens regnskab. Han fortalte, at det derfor var vigtigt for medlemmerne, at de tog stilling til det reviderede budget og ikke arbejdsarket som var forrest.

Lars Kofoed-Jensen viste PowerPoint præsentationen med regnskabstal fra 2017, budget 2018 og rev. Budget 2018 (bilag 2 side 22). Han fortalte, at det rev. budget for 2018 indeholder 800.000 € nødvendige besparelser inden for skoleområdet, og at det kun er 5 måneders lærerlønninger, der kan nås at blive sparet i det her år. Så de store effekter kan først ses i de kommende år. Han bad medlemmerne om at godkende budgettet med disse besparelser.

Ordstyrer Tom Petersen fik ordet. Han spurgte, om der var nogle spørgsmål eller kommentarer til budgetforslaget. Åse Jørgensen, som er valgt fra Duborg-Skolen, spurgte om det rev. budget er regnet på betingelse af, at lærerne godkender overenskomsten. Lars Kofoed-Jensen fortalte, at det er en forudsætning, at lærerstaben reduceres med 25 lærer og gymnasielærerstaben med 5. Hvis lærerne ville stemme ja, så er 20 stillinger blevet reduceret, og 5 stillinger skal findes på en anden måde. Hvis de stemmer nej, så skal Skoleforeningen finde alle 25 stillinger i besparelser og dette vil være på børnenes bekostninger. Åse Jørgensen spurgte endvidere til Udos beretning om investering i digitalisering og til de 1 mio. € i omkostninger, der er i drift. Var de regnet med i budgettet, og hvis vi opnår tilpasning af det antal undervisningstimer, som vil svare til det danske niveau, er vi så i 0, og så skal vi bare finde 1 mio. til digitalisering et andet sted fra? Lars Kofoed-Jensen forklarede, at hvis vi opnår et nøgletal i undervisning, som har det niveau, man har i Danmark, så har vi også den mio. til driften. Jens-Søren Jess fra Duborg-Skolen synes, at det nu med 20 % var vigtig at blive konkret, for sådan som han ser det, skal der spares 5 mio. €, og der er forskel, om der skal spares 1 eller 5 mio. €. Og hvis vi kommer op på niveauet af antal undervisningstimer, som der er i Danmark, vil vi kunne fange problemet i budgettet allerede i 2020 og 2021. Han synes, at det før ikke var konkret nok, men at det er det nu.

Ordstyrer Tom Petersen fik ordet igen. Han spurgte om der var andre der havde kommentarer eller spørgsmål. Det var der ikke, så det reviderede budget 2018 blev sat under afstemning. Ingen var imod, budgettet blev vedtaget med 1 afholdelse.

8. Orientering fra læreplansarbejdet

Eberhard von Oettingen fik ordet og fortalte, at det nu var tredje år, hvor der fortælles om læreplansarbejdet. Han viste en PowerPoint præsentation (bilag 2 fra side 23-28). Han takkede medlemmerne for de fine tilbagemeldinger, der var kommet og den aktive sparingsgruppe der har fundet sted. Han fortalte, at det løfter og kvalificerer skolekontorets arbejde. Én forældre var kommet tilbage med den melding, at det var godt, at man bliver hørt, og at det bliver implementeret ude på skolerne, det man har arbejdet med i grupperne på Fællesrådsmøderne. Eberhard fortalte endvidere, at der er kommet flere grønne punkter på tidslinjen nu. Det er en dynamisk proces, et udviklingsarbejde der kommer til at fortsætte, der evalueres og tilpasses. For vi følger de tendenser, der er i Danmark, Slesvig-Holsten og Europa. Eberhard von Oettingen fortalte også, hvor stolt han er, at 10 % af hele lærestaben er dybt arrangeret i det her udviklingsarbejde omkring nye læreplaner. Nu er vi ved den gule cirkel, vi er i gang med høring, hvor den 14.03. var fristen for tilbagemeldinger, men den er nu udvidet til kort efter påske fortæller han. Det læreplansarbejdet består af, er en samling af flere ting, en fælles indledning dvs. et fælles kig på hvad det egentlig er vi vil med vores skoler, hvordan vi ser vores vedtægtsbestemte opgave. Det har vi givet en forklaring på sidste år som fællesindledning "den gode skole Sydslesvig" fortæller Eberhard. Vi havde fagformål som var til afstemning hos Fællesrådsmedlemmerne, hvor der sidste år havde været et workshop omkring dem. Eberhard fortæller, at de vejledninger som vi er ved at udvikle (rød cirkel på side 25 i bilag 2) bliver færdige til sommer. De bliver koblet op på de danske vejledninger på området. Det er Emu (uddannelsesplatform i Danmark) som støtter op omkring de mål vi har for vores fag.

Eberhard fortalte videre, at invitationen til evaluering den 24. april på Christian Paulsen-Skolen er sendt ud til sparingsgruppen, men alle der er interesseret kan komme med. De nye læreplaner skal omsættes ude på skolerne og implementeringsstrategien er blevet udarbejdet sammen med ressourcepersoner. "Vejen" ses på side 27 med "Skofo" og "Skofine" som er på tur. De er i gang med at skulle lære denne her nye tænkning/ nye mindset. Vi skal i løbet af de næste 4 år afprøve planerne ude på skolerne. Den snoede vej, symboliserer det Sydslesvigske landskab for alle vore skoler og dagtilbudsområder. Datoen for Roadshow skulle have været i februar, men det er blevet justeret til maj. Alle ledere og lærere skal introduceres ved det her Roadshow om nye læreplaner. Alle er velkommen til disse tjenestelige møder, datoerne er gået ud. Eberhard fortæller, at ude i skoledistrikterne skal der udvikles fagmiljøer omkring læreplaner. Efter Roadshow håber Eberhard, at læreplanerne bliver vedtaget af styrelsen i maj, så de kan være vejledende for skoleåret 2018/2019 og kan blive gældende fra skoleåret 2020. Der er koblet en ekstern læringskonsulent fra Danmark på, som har været med til at implementere læreplaner i Danmark. Eberhard fortæller, at læreplanerne har 4 tværgående temaer som er digitalisering/ IT og medier, sprog og læsning, entreprenørskab og innovation og det fjerde som er kulturforståelse. Det fjerde emne findes ikke i Danmark, men er specielt for den Sydslesvigske dannelsesopgave. Eberhard slutter af med at sige, at det er vejen vi går for de næste 4 år.

9. Sprogpolitik

Direktør Lars Kofoed-Jensen overtog ordet. Han sagde, at de ansatte og børnene kunne man sprogligt styre, men hvordan skulle sprogpolitikken håndteres ved forældrene/de frivillige. Nu var det Fællesrådsmedlemmernes tur. Der var blevet delt ark ud på bordene med to forslag medlemmerne skulle snakke om. Det ene spørgsmål lød på om Skoleforeningen skal indføre opfølgningssamtaler, og det andet spørgsmål var, om Skoleforeningen skulle lave en oversigt over forventninger til de forældre, der ikke er dansktalende fra starten af. Medlemmerne var ikke bundet af de to forslag, de kunne komme

med et tredje forslag, bare målgruppen blev overholdt. Lars fortalte, at med tilbagemeldingerne vil Styrelsen forsøge at indarbejde det til et konkret forslag, som så vil blive sat til afstemning til efteråret til næste Fællesrådsmøde.

Ordstyrer Tom Petersen suspendede mødet til kl. 21:30 så medlemmerne kunne holde en lille pause og lave workshoppen.

10. Eventuelt

Ordstyrer Tom Petersen spurgte, om der var nogen der havde noget til det sidste punkt.

Formanden Udo Jessen håbede, at dem der ikke havde skrevet under på MSPI endnu, havde gjort det i aften. Takket være Skoleforeningen, men også SSW gruppen i Lyksborg, som hjalp med at afslutte ansøgningen til et nyt anlæg i sidste uge. Vi har 377 kommuner. Det er SSW-medlemmerne der sikrer vore tilskud til børnehaver, skoler, bibliotek og alt andet. Udo Jessen håber og går ud fra at man den 6. maj stemmer for SSW.

Åse Jørgensen fra Duborg- Skolen havde også noget til punktet. Hun havde et spørgsmål til pædagogik generelt. Et barn forbinder en bestemt person med et bestemt sprog. Samtidig er der det aspekt, at man skal bruge børnenes ressourcer. Hvordan er pædagogen/ lærerens rolle i det her? Spørgsmålet blev først besvaret af Eberhard von Oettingen som sagde, at det var et stort spørgsmål. Han fortæller, at nogle gange er de ude for situationer, hvor barnet skal mødes der hvor det er lige nu i den sproglige udvikling. Der accepteres et switch mellem sprogene. Ude fra kan det betragtes som et tysk sprogligt miljø, men det er det ikke. For at kunne udvikle det danske sprog bedre kræver det, at det tyske også bruges. Eberhard siger, at vi skal være dygtige til at se, hvornår det skal bruges/ikke bruges. Petra von Oettingen fik ordet og sagde ligeledes, at det var et stort spørgsmål, at der findes en masse forskning vedrørende dette emne. Men hun mente, at erfaringerne er, at der bliver talt dansk med barnet. Hun forklarede, at følelser og sprog hører sammen og at barnet forbinder følelser med et bestemt sprog, hvor der tages hensyn til det sprog barnet kan udtrykke/forstå følelser på. Der er nogle dygtige sprogvejledere i Dagtilbudsområdet, som også mener at det er helt fint og sundt at barnet switcher mellem de to sprog og bruger begreber på dansk de kender fra børnehaven. De to sprog bliver så koblet sammen. Vi har gjort nogle rigtige gode erfaringer med at gå denne her vej siger Petra afsluttende. Direktøren Lars Kofoed-Jensen tilføjede, at den pædagogik vi tilbyder ikke må være afvisende over for et barn der kommer og spørger om noget på tysk. Han fortæller, at han er klar over, at der er lærer/ledere til stede som har glemt, hvor vigtig det er at de skal tale dansk. Men dette er noget andet og vil blive taget op og skal behandles. Det Skoleforeningen gerne vil sammen med UCS er at udvikle en "tosprogpædagogik". Der er blevet lavet en ph.d.-undersøgelse, som viser at vi måske ikke er gode nok til at systematisk at gå videre med det i arbejdsprocessen. De ansatte skal vide, hvad der er grundlaget for Dansk Skoleforening for Sydslesvig.

Ordstyreren Tom Petersen gav så ordet videre til Michael Bartz fra Egernførde, som er udvalgt fra Jes Kruse-Skolen. Han ville gerne have, at man til næste gang kunne tænke over hvordan IT strategien til open source software fremover skal være. Han mente, at der var to punkter, som var vigtige at overveje. Det ene punkt var at landsregeringen i deres "Koalitionsvertrag" nævner, at de vil lægge mere vægt på brugen af open source software. Det andet er, hvordan kontrakten til Microsoft Office 365 skal være.

Skolerne er begyndt med "bring your own device". Hvis vi så fastlægger, at det skal være Microsoft Office er der ikke noget frit valg med styresystemet. Man er så tvunget til at bruge en Microsoft eller Apple computer. Open source er uden for. Michael Bartz gav udtryk for, at han ikke synes godt om, hvis man tilknytter sig for meget til de store amerikanske virksomheder. Han havde yderligere 2 ting han gerne ville nævne. Det ene var, hvordan vi kan undgå tonsvis af papir. Han har oplevet, at lærer laver kopier af hele bøger, hvilket han synes er urimeligt. Det sidste han ville sige var, hvordan der kan udvikles en bedre digitalkultur, hvor man hele tiden skal være "on". Han gav et eksempel, hvor hans barn havde fået pensummet til næste prøve via mobiltelefonen dagen før prøven. Dagen var en søndag og Michael mente ikke, at man kunne forlange at eleverne konstant ser på deres mobiltelefon, især ikke en søndag.

Dernæst fik Jens-Søren Jess fra Duborg Skolen ordet. Han sidder i IT udvalget. Han vil tage Michael Bartz spørgsmål med i udvalget så det kan diskuteres der. Ved den sidste "Zahlschein" som de har sendt ud til eleverne med posten kostede det 560 € i porto. Nu er de gået over til at sende det ud via Forældre Intra og her spares så portoen hvert kvartal. Men han mener, at det er rigtig nok, hvor meget går eleverne eller lærerne ind på Intra for at læse noget nyt her.

Lars Kofoed-Jensen fortæller, at vi først er i starten af udarbejdelsen af en IT strategi og de nævnte ting samt forældrene bliver taget med. Fra næste skoleår skal det med på dagsorden. Kulturen er en af de væsentlige punkter. Han fortæller endvidere, at hvis man oplever noget tilsvarende som Michael Bartz, så kan det også tages op på selve skolen. Skolerne har en codex, om hvordan ting skal gøres/ ikke gøres. Det kan være vi skal have en fælles standard. Alderen i den digitale strategi skal også diskuteres, for den skal ikke være ens for alle. Men måske skulle vi allerede nu skrive ud til skolerne, hvordan de håndterer forskellige ting. For lige nu håndterer de mange ting på egen hånd. Lars slutter af med at sige, at forældrene nok skal blive inddraget.

Nina Steensen fra Harreslev fortæller, at det er første gang hun er med og er dybt imponeret over mødet, lederne og styrelsen. Hun synes, at hun er godt informeret og giver også ros til de regionale møder som giver mening.

Daniel Dürkop gav en besked videre fra teknisk afdeling, som gerne vil informere om at der er et åbent hus arrangement på Duborg Skolen, hvor man kan se og høre om byggeprojektet (20.04.2018 kl. 13:16).

Affaneh Vahidi fra Cornelius Hansen-Skolen fik ordet. Hun gav udtryk for, at hun er en bekymret mor, når hun hører om alle de nævnte besparelser. Hun spørger om Skoleforeningen tænker på undervisningen og kvaliteten for børnene, for hun er helt sikker på, at besparelserne også kommer til at gå ud over børnene. Det spørgsmål har hun tidligere stillet, men hun har ikke fået et konkret svar på hvilken skolen og hvilken kvalitet der leveres. Hun spørger om Skoleforeningen har tænkt på det og har en løsning på det.

Lars-Kofoed-Jensen fik ordet og fortalte, at det har de tænkt rigtig meget på. Hver eneste gang der har været sparerunder har det været på børnenes bekostning. Såfremt lærerne stemmer for den overgangsftale, man er blevet enig i, så leveres 4/5 dele af besparelserne ikke på børnenes bekostning, men ved at lærerne giver mere undervisning. På denne måde vil vi kunne undgå et kvalitetsfald. Der har ikke været en evalueringskultur hidtil, hvor der bliver snakket om kvalitet og trivsel, men det vil der

komme med de nye lærerplaner. Samtidig sagde Lars, at han ikke kan garantere kvalitetsfald, når der skal spares, men omvendt så opfatter han det ikke som et stort kvalitetsfald, når lærer fra næste skoleår ad skal undervise i gennemsnit 22 lektioner i stedet for 21. Han tror endda, at vi kan komme højere op i undervisningstal uden det betyder kvalitetsfald.

Ordstyrer Tom Petersen spurgte, om der var andre der ønskede ordet eller havde en bemærkning. Det var der ikke. Han takkede for mødet.

Formanden Udo Jessen takkede Tom Petersen og alle medlemmerne som var kommet.

Mødet sluttede med fællessangen "Jeg plukker fløjlgræs".

Mødet sluttede kl. 22:05.

Formand Udo Jessen

Næstformand Birgit Jürgensen Schumacher